

GDAŃSKI MODEL EDUKACJI OBYWATELSKIEJ

Urząd Miasta Gdańska/ Wydział Rozwoju Społecznego w Gdańsku/Kreatywna Pedagogika
oprac. Agnieszka Tomasiak

DZIAŁANIA PROJEKTOWE

cykl lekcji obywatelskich dla uczniów

uczniowskie wizyty studyjne w instytucjach miejskich

spotkania z dorosłymi zaangażowanymi w życie obywatelskie

warsztaty i wykłady dla nauczycieli/studia podyplomowe

konkursy, wspólne projekty, wymiana doświadczeń szkół
zaangażowanych

współpraca w sieci lokalnej/ogólnopolskiej/międzynarodowej

publikacje dla nauczycieli

ADRESACI PROJEKTU

projekt obejmuje wszystkie gdańskie placówki
samorządowe

(pilotaż w pierwszym roku, bez wskazań na wybrane)

PODMIOTY ZAANGAŻOWANE W REALIZACJĘ PROJEKTU

Urząd Miasta Gdańska/Wydział Rozwoju Społecznego

Kreatywna Pedagogika

Studium Obywatelskie im. Pawła Adamowicza

Centrum Wołontariatu

Centrum Wsparcia Integracji Imigrantów

Rada ds. Równego Traktowania

Europejskie Centrum Solidarności

TEMATY REALIZOWANE W KAŻDEJ GRUPIE WIEKOWEJ

1. Ja obywatel: moje, twoje, nasze. Tożsamość lokalna i globalna. Odpowiedzialność za wspólnotę. Gdańskość - Polskość - Europejskość
2. Prawo (od Konwencji Praw Dziecka po prawa obywatelskie)
3. Przedsiębiorczość i sprawczość (działania obywatelskie: budżet obywatelski, panele, referenda, inne inicjatywy)
4. W świecie narracji: elementy edukacji medialnej (manipulacje medialne na przykładzie reklam, produktów promocyjnych, FAKE NEWSY, bezpieczeństwo w sieci, inne).
5. Mam prawo mówić NIE! Od postawy asertywnej do nieposłuszeństwa obywatelskiego (także protesty, odpowiedzialność za bezpieczeństwo innych, numery alarmowe, itd.).
6. Razem dla dobra innych: wolontariat, organizacje obywatelskie, partie polityczne. Rada miasta.

OBSZARY TEMATYCZNE LEKCJI OBYWATELSKICH

- Nasze prawa i wolności
  - pojęcie wolności jednostki/różne ujęcia
  - prawa obywatelskie
  - instytucje odpowiedzialne za przestrzeganie praw obywateli

Działam lokalnie

- narzędzia wywierania wpływu i partycypacji społecznej
- wpływ jednostki na swoje otoczenie
- lekcje z przedstawicielami rad dzielnic oraz NGO na temat dobrych praktyk w pracy na rzecz swojego otoczenia
- udział obywateli w zarządzaniu sprawami społeczności, której są członkami
- różne formy zaangażowania w rozwiązywanie problemów społeczności lokalnej
- budżet obywatelski, panele obywatelskie, wolontariat, Młodzieżowa Rada Miasta Gdańska
- miejskie działania na rzecz demokratycznego zrównoważenia: Gdański Model Integracji Imigrantów, Model na Rzecz Równego Traktowania, święta Wolności i Solidarności, Etyka Solidarności, itp.

Ekoświadomość

- świadomość ekologiczna w szerszym znaczeniu oznacza całokształt idei, wartości, opinii o środowisku jako miejscu życia i rozwoju człowieka (społeczeństwa), we wspólnocie
- odpowiedzialności za środowisko naturalne, jego stan, degradację oraz ochronę, uzmysławia jakie są skutki naszych działań, a zwłaszcza zaniechań
- wersja poszerzona: cykl scenariuszy "Edukacja dla klimatu"

- Bezpieczeństwo w sieci

- najważniejsze pojęcia dotyczące bezpieczeństwa informacji w sieci
- pojęcie manipulacji, baniek informacyjnych i fake news
- wpływ rzeczywistości cyfrowej na świat realny
- media społecznościowe
- włączenie treści gdańskiego programu “Fonolandia” dra Macieja Dębskiego, realizowanego już w gdańskich szkołach

- “Nie” dla postaw nacjonalistycznych, szowinistycznych i rasistowskich. “Tak” dla demokracji i postaw inkluzywnych
- zorganizowanie lekcji z członkami rad Równego Traktowania oraz Integracji Imigrantów
- wspólne działania z Centrum Wolontariatu
- zapoznanie z mechanizmem nietolerancji i mowy nienawiści,
- budzenie świadomości, jakie są skutki postaw szowinistycznych
- wprowadzanie do gdańskich szkół dobrych praktyk rekomendowanych przez model Równościowy i Integracji Imigrantów

Środki masowego przekazu

- pojęcia z edukacji medialnej, np. informacja, komentarz, fakt, opinia
- kształcenie umiejętności pozyskiwania wiarygodnych informacji
- porównywanie źródeł, krytyczne myślenie, zarządzanie informacją

OFERTA DLA NAUCZYCIELI

- komplet gotowych scenariuszy ze wsparciem wdrożeniowym autorów
- wykłady i warsztaty z edukacji obywatelskiej, medialnej, edukacji do kultury, edukacji włączającej
- grupa wsparcia i wymiany doświadczeń w ramach sieci Kreatywnej Pedagogiki
- studia podyplomowe w kolejnych latach
- publikacje

ROK 2021/2022: PILOTAŻ

Wrzesień:

nabór szkół i przedszkoli: 10 szkół ponadpodstawowych, 20 szkół podstawowych oraz 20 przedszkoli

Tydzień Demokracji 11-15 października:

inauguracja projektu/pierwsza lekcja obywatelska z udziałem pani Prezydent A.Dulkiewicz/wykład inauguracyjny dla nauczycieli

Wybory do samorządów uczniowskich/głosowania na budżety

Październik - maj:

realizacja projektu w placówkach, spotkania sieciowe nauczycieli, działania z partnerami

4 czerwca - zakończenie pilotażu:

festyn dla szkół, spotkania z partnerami, itd.

POWSZECHNE WYBORY DO SAMORZĄDÓW UCZNIOWSKICH W TYGODNIU DEMOKRACJI I GŁOSOWANIE DO BUDŻETÓW

- debata uczniowska
- kampania wyborcza
- spotkania z kandydatami
- powstaje komisja wyborcza
- w ostatnim dniu (piątek) uczniowie głosują przy urnach na swoich kandydatów. Wybory odbywają się w całym Gdańsku tego samego dnia (w tym roku 11 października)

NAJBLIŻSZE TERMINY - TYDZIEŃ DEMOKRACJI

1. Szkolenia
2. Wybory i budżet
3. Konkursy
4. Projekty
5. Pierwsza Lekcja Obywatelska/goście